Anul al 54-lea 8 Pagini EXEMPLARUL { În România: 3 lei / În străinătate: 6 lei 8 Pagini Nr. 190 Marţi 13 Iulie 1937 P

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAŢIUNII" SIBIU

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

POINCARE-CHAUTEMPS

Greutăţile financiare şi economice prin care trece Franţa în clipa de faţă sunt în multe privinţi asemănătoare celor din 1926, pe care destoinicia şi autoritatea guvernului Poincaré izbutiseră nu numai să le înlăture, dar să asigure Republicei o perioadă de prosperitate prelungită chiar după izbucnirea crizei mondiale.

Caşi acum, problemele ce se puneau atunci erau în prima linie: problema asanării monetare şi problema asanării bugetare. Cea dintâi era, fireşte, în funcţie de cea de-a doua şi amândouă îşi aveau reazămul în echilibrul economic şi financiar al ţării.

Atât de mare este apropierea de situaţii între perioada de acum 11 ani şi cea de astăzi, încât chiar cifra deficitelor este aproape echivalentă.

Nu e dar nici o mirare, dacă şi măsurile eroice, la care vedem că avizează guvernul actual — guvern de stânga — sunt, în atâtea privinţi, asemănătoare celor adoptate de guvernul Poincaré — deşi, prin compoziţia şi directivele lui, guvern de centru. (Ceeace constitue încă o verificare a învăţământului, că ideologiile dispar în faţa realităţilor şi că legea necesităţilor îşi impune poruncile ei peste voinţa şi credinţele oamenilor politici).

Constatăm în primul rând, că atât guvernul Chautemps cât şi guvernul Poincaré şi-au propus, ca disciplină de bază a programului lor, înlăturarea oricărui apel la noui împrumuturi de stat şi la orice alt artificiu monetar sau de trezorerie, preferând calea spinoasă şi impopulară a sporirii impozitelor, pentru creiarea surplusului de venituri chemat să acopere golurile existente.

Prin legea Poincaré din Iulie 1926, impozitele pe valorile imobiliare erau majorate cu 50%.

Prin decretul-lege Chautemps aprobat Joia trecută de consiliul de miniştri în şedinţa de seară prezidată de d. Albert Lebrun, impozitul pe aceleaşi valori, care, sub ministeriatul Flandin se bucurase de reduceri simţitoare, a fost readus aproape la vechile cote.

Prin legea Poincaré, impozitul general pe venituri fusese sporit până la o cotă maximă de 30%.

Prin decretul-lege Chautemps, s'a prevăzut un spor de 20% pe toate veniturile mai mari de 20.000 franci.

Sporiri quasi-paralele au fos instituite acum, caşi atunci, la drepturile vamale, la impozitele cedulare, la unele impozite indirecte, la tarifele de transport, etc.

In timp ce guvernul Poincaré reuşise să acopere din nouile sporuri fiscale suma de 2½ miliarde pentru bugetul exerciţiului 1926 şi 9.200 miliarde pentru cel al exerc. 1927, guvernul Chautemps contează să obţie 8 miliarde pentru bugetul statului şi 2½ miliarde pentru căile ferate.

Adevărul e, că — pentru a păstra toată obiectivitatea în considerarea termenilor de comparaţie — trebue să menţionăm că guvernul Poincaré nu era angajat, cum este guvernul Chautemps de azi, în direcţia reformelor sociale avansate votate sub guvernul Blum şi a căror păstrare nu se poate spune că nu va constitui o mare greutate legată de picioarele actualului guvern.

Dar nu numai atât: concursul elementului psihic al **încrederii** — cu rol dovedit atât de hotărîtor în determinarea reprizei — era mai facil de obţinut în epoca Poincaré, decât este astăzi, după grelele încercări la care a fost supus, datorită dezordinelor claselor muncitoreşti, care nu şi-au înţeles datoria şi au văduvit guvernul Blum de colaborarea lor disciplinată şi înţelegătoare.

Vor consimţi ele măcar de azi înainte să renunţe la sistemul grevelor endemice şi al ocupării uzinelor? Vor consimţi ele să intre în ordine, pentruca pe calea muncii disciplinate — şi amânând pentru vremuri mai prielnice revendicările de clasă — să redea pe deoparte ţării ritmul producţiei, al creierii de bunuri fără de care economia unei ţări se pauperizează, — iar, pe de altă parte, să redea acestei producţii posibilitatea de a ieşi pe pieţele de desfacere în condiţiuni de concurenţă, care să faciliteze plasarea?

Iată întrebarea care îngrijorează pe toţi cei cari văd în Franţa una din cele mai importante şi mai devotate garanţii ale păcii şi propăşirii.

Parisul şi expoziţia sa internaţională

VII

de R. SEIŞANU

—oxo—

Palatul învăţământului. — Orientarea profesională. — Parcul atracţiunilor

Un palat special, în Secţia Franceză, este rezervat învăţământului profesional, superior şi technic.

El nu este încă gata, dar o parte din machete sunt instalate. O sală specială este destinată orientării profesionale şi alegerii meseriilor.

Este aci o colecţie bogată de monografii profesionale, bazate pe o clasificare sistematică a tuturor profesiunilor în raport cu aptitudinile individuale, fizice şi intelectuale şi necesităţile grupurilor familiale.

In clasa 13-a se poate obţine răspunsurile relative la indeplinirea, sau nu a aptitudinilor fizice şi intelectuale pentru orice profesiune şi meserie determinată. Cum? Prin ce procedeu? Un tablou mare conţine 430 de casete, reprezentând fiecare casetă, o profesiune, sau o meserie.

Aceste 430 de casete sunt puse în legătură cu 32 de butoane, care, corespund cu 32 cazuri de deficienţe fizice de diferite grade.

Dacă vrei să afli ce meserii, sau profesiuni nu convin unui tânăr cu vederea slabă, apeşi butonul ce interesează insuficienţele vizuale şi deodată se aprind mai multe casete ale tabloului superior, care vă precizează toate profesiunile şi meseriile ce sunt interzise în acest caz.

Dar în această sală mai este o machetă ce reprezintă un oficiu de orientare pentru determinarea profesională în urma unui examen medical şi psihologic al individului. Acest oficiu cuprinde o sală de aşteptare, un cabinet de „orientator"; o sală de examen medical şi o altă sală pentru examenul psihologic. Prin acest oficiu se orientează persoanele către profesiunile şi meseriile *pentru care întrunesc optitudinile fizice şi intelectuale necesare.*

Aşa că la orice consultare cu răspuns negativ, corespunde o consultare cu răspuns pozitiv, dacă treci dela tabloul luminos a contra-indicaţiilor fizice, la tabloul rezervat oficiului de orientare profesională.

Pentru noi prezintă un deosebit interes studiile ce s'au făcut în Franţa, cu privire la orientarea profesională.

❖

Parcul atracţiunilor este, de sigur, o necesitate, pentru orice Expoziţie, care atrage zilnic un număr de peste 100.000 şi chiar 200.000 de oameni.

Nu toţi vizitatorii sunt dispuşi să cerceteze şi să admire numai palatele şi pavilioanele rezervate artelor, ştiinţelor şi technicei moderne.

Oricât de impresionante şi instructive ar fi prezentările produselor geniului omenesc în toate direcţiile, omul „mijlociu", cu o cultură vagă, aproximativă, şi cu prea puţine posibilităţi de orientare ştiinţifică într'o vastă şi complicată Expoziţie internaţională, simte nevoia inexorabilă a unei destinderi fizice şi intelectuale, sub forma de divertismente, chiar dacă, în realitate, el este obligat să facă alte cheltueli de energie şi de bani suplimentare, ba chiar să pună la incercare sistemul său nervos şi capacitatea sa de rezistenţă fizică şi psihologică.

Căci, să nu uităm caracteristica modernă a aşa ziselor distracţii ce le oferă o Expoziţie ce a împins la maximum technica.

Aceste distracţii sunt proecte copilăreşti şi unele din'insele, reamintesc cele din Praterul popular al Vienei, sau chiar din Moşii dispăruţi ai Bucureştilor, dar, în general, ele au urmat căile progresului în materie de viteză, de sport, de ascensiuni şi de coboriri prin tot soiul de aparate, mai mult sau mai puţin ingenioase, care îţi dau iluzia că trăeşti într'o planetă, în care totul este mecanizat şi legile pesantorului şi ale echilibrului sunt înlocuite cu alte legi.

Iată Turnul de antrenament şi de studiu practic al saltului cu paraşuta. Un ascensor te depune pe platforma acestui Turn, la o înălţime de aproximativ 60 de m., de sol. Se pot face „căderi" cu o paraşută, fie în condiţii mai uşoare pentru cei care n'au antrenament, sau curaj, fie direct în verticală. Un sistem de frânaj al aparatului reglează descinderile şi exclude orice accident.

Spectatorii se amuză pe socoteala celor fricoşi, dar, care, totuşi, sunt atraşi de „vid". Am constatat cum un domn, ce nu voia să se aventureze în „acest joc periculos", s-a pomenit atras de „vid". Când s'a lansat— în gol, el avea figura unui condamnat la moarte ce porneşte pe calea marelui necunoscut. După câteva secunde, omul nostru s'a minunat singur de curajul ce i s'a părut că l-a avut întreprinzând această cădere calculată şi mecanizată. El nu şi-a dat seama că a fost „prins" în acest angrenaj şi trebuia să fie depus teafăr, după câteva secunde de ameţeală, jos.

Dar el a rămas cu iluzia că a săvârşit „voluntar" o cădere cu paraşuta, în condiţii normale.

Alte „divertismente" sunt în legătură cu aviaţia şi cu viteza.

Double-grue este format din două nacele, sprijinite de un stâlp metalic. Cele două nacele, ce par suspendate, dar care, bineînţeles rămân fixate de stâlpul metalic, sunt acţionate electric şi ele descriu mişcări rotative, sau în spirală, la o înălţime de 50 de metri. Persoanele ce sunt în cele două nacele, au sensaţia că fac o ascensiune deasupra Parisului, dar deodată, se produce o mişcare neaşteptată, care răstoarnă nacelele şi te pomeneşti angajat într'un *looping* ameţitor. Ca într'un film rulat într'un ritm nebunesc, ai viziunea incintei expoziţiei şi a Turnului Eiffel, ca şi a unei părţi din Paris, în plan înclinat şi apoi vertical şi ai impresia unei vaste panorame supusă unor mişcări ciudate în toate sensurile.

Rockett-speedway permite o călătorie scurtă într'un mic tren introdus într'un tub gigantic, care aleargă cu peste 130 km. pe oră. Viteza nu sporeşte progresiv, căci trenul abia lansat, se angajează cu 100 pe oră. Cu acest *Rockett-speedway*, ca şi cu alte aparate destinate mişcărilor celor mai neprevăzute, rotative, în spirală, sau verticală, cu viteze variate totul pare rotativ, în spaţiu şi în timp.

O călătorie „aeriană", în condiţii ceva mai normale, se poate face în *Scenic-railway*; iar o alta, prin ţara monştrilor, se face cu *Riviera misteriasă*, care o un soi de vas ce-ţi oferă spectacolul unor viziuni mai mult groteşti şi apocaliptice, decât feerice. Nici *Cetatea liliputanilor* şi nici alte divertismente populare, ce sunt în acest parc al atracţiunilor, nu es din cadrul obişnuit bâlciurilor internaţionale.

Interesante sunt casele din regiunile Franţei, în stilul lor pitoresc, care ocupă o parte din spaţiul Expoziţiei.

Legionarii englezi la mormântul Eroului necunoscut

CIRCULAŢIA CAPITALEI

Barbaria sgomotului va fi stârpită

Noile măsuri ale prefecturii poliţiei

Odată cu înflorirea civilizaţiei, manifestată printr'o gamă din cele mai variate de vehicule mecanice, a înflorit din păcate şi o faună nouă şi infernală, sgomotul claxoanelor.

Sărmanii cetăţeni ai Capitalei, după o zi istovitoare de muncă incordată se văd siliţi să suporte şi în timpul nopţii vacarmul asurzitor pricinuit de conducătorii de toate vârstele cari îşi fac o plăcere sadică în a sfredeli timpanele paşnice şi a sdruncina nervii greu incercaţi, prin tot felul de sunete prelungi, insistente şi exasperante, produse pe o gamă de o copleşitoare variaţie.

Ca totdeauna, ziarul nostru a dat alarma de nenumărate ori în coloanele sale, asupra acestui rău care devine pe zi ce trece mai ameninţător.

Prefectura poliţiei Capitalei a înţeles să pue capăt într'un chip hotărît barbariei sgomotului deocamdată în timpul nopţii, aplicând fără cruţare noile şi drasticele dispoziţiuni ale codului penal „Regele Carol II".

In această ordine de idei, d. chestor George Botez, şeful serviciului circulaţiei, a dat o circulară, care tipărită în zece mii de exemplare va fi împărţită tuturor şoferilor şi conducătorilor de vehicule mecanice.

Această măsură atât de bine venită, sperăm că este numai un inceput, deoarece suprimarea sgomotului în tot timpul zilei (ca în foarte multe capitale din occident) a devenit o necesitate din cele mai arzătoare.

Iată cuprinsul circulării despre care pomenim mai sus:

LINIŞTE NOAPTEA!

Conducători de automobile, amatori, şoferi şi vatmani dela tramvaie:

Linişte în timpul nopţii!

Circulaţi fără a întrebuinţa claxon sau clopot.

Semnalizaţi la nevoe numai prin lumină.

Cetăţenii Capitalei au nevoie de linişte în timpul nopţii, şi de aceeea vă cerem să ascultaţi de dispoziţiile ordonanţei nr. 318 din 22 Septembrie 1931 a prefecturii de poliţie.

Conducătorii şi vatmanii cari vor contraveni acestor dispoziţiuni vor fi amendaţi pe loc cu amendă până la 1.000 lei şi ridicarea permisului de conducere, în afară de aplicarea dispoziţiunilor art. 587 al. 5 din noul cod penal, care prevede închisoare poliţienească de la una la zece zile şi amendă dela 100 la 1000 lei, pentru conducătorul de automobil care, contra regulamentului de circulaţie sau fără o justă necesitate, prin instrumente sonore sau prin manevrarea motorului, face astfel de sgomot încât turbură liniştea locuitorilor".

*

Foarte buna măsură a prefecturei de poliţie n'ar trebui să se oprească numai la stăvilirea sgomotului produs de automobile şi tramvaie. Trebue pusă stavilă şi desmăţului unor indivizi, cari, fie beţi, fie treji, circulă pe străzile Capitalei noaptea, sbierând, cântând, trăgând chiar focuri de arme, sau lovind în porţi, în uluci şi în pereţii caselor. Mai trebue să se ia măsuri drastice şi împotriva celor ce turbură liniştea nopţii cu recepţiile radiofonice, ca şi contra vânzătorilor ambulanţi cari din zorii zilei nu mai contenesc cu strigătele lor. Mai cu seamă, acuma vara, de pe la ora 5 dimineaţa pe străzile Capitalei, năvălesc tot felul de vânzători ambulanţi, cari după ce s'au odihnit toată noaptea într'un colţ depărtat şi fără sgomot, vin să turbure liniştea orăşenilor, cu strigătele lor barbare.

Poate că cu vremea şi cu bunăvoinţa autorităţilor, Capitala va lua o înfăţişare mai civilisată.

Primul tren aerodinamic Bucureşti-Constanţa

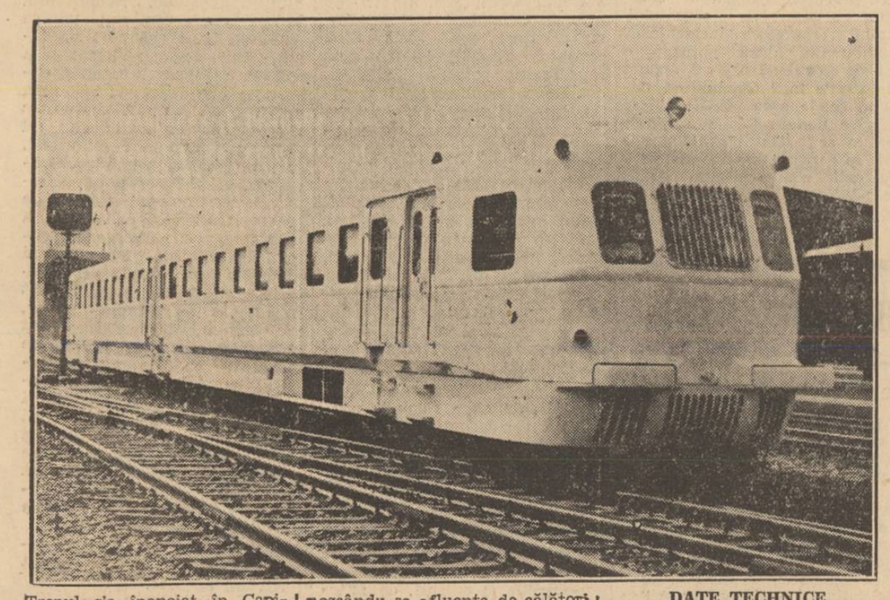

Trenul s'a înapoiat în Capitală Sâmbătă seara la ora 11, plecând dela Constanţa la 8.30 seara.

CE SPUNE D. MACOVEI, DIRECTORUL GENERAL AL C. F. R., DESPRE ACEST TREN

Intrebat de ziarişti despre înfiinţarea acestui prim tren aerodinamic în ţara noastră, d. ing. Macovei a dat următoarele re ţiuni.

„Regia C. F R., are în programul său de desvoltare a legăturilor dintre Capitală şi centrele mari comerciale ale ţării infiinţarea de trenuri automotoare rapide cari să dea putinţa celor interesaţi să plece din şi să se întoarcă în Bucureşti în aceeaşi zi. Asemenea trenuri există în Anglia, Germania, Franţa şi Italia.

„Cea dintâi linie ce va fi pusă în circulaţie va fi Bucureşti-Constanţa, pentru motive bine întemeiate de ordin turistic, cunoscându-se afluenţa de călători de pe acest traseu în timpul verii. Imediat ce alte două automotoare vor fi gata, se va inaugura şi cea de-a doua linie proectată, Bucureşti-Braşov, după care vor fi infiinţate asemenea trenuri rapide între Bucureşti-Cernăuţi, Bucureşti-Cluj, Bucureşti-Timişoara, Bucureşti-Iaşi şi Bucureşti-Galaţi.

„In ce priveşte viteza acceptată între Bucureşti Constanţa, ea nu va rămâne aceea efectuată în cursa inaugurală, când 227 km. au fost străbătuţi în 2 ore şi 33 m., fără oprire. Se va căuta ca acest traect să fie efectuat în 2 ore şi 15 m., adică cu o viteză aproape la fel cu a celor mai rapide trenuri străine. Iar drumul Bucureşti-Cernăuţi va fi efectuat în 5-6 ore. Liniile Constanţa şi Braşov vor fi puse în circulaţie chiar în cursul lunei Iulie".

DATE TECHNICE

Nouile automotoare rapide sunt din oţel special, sudat. Conducerea o au la amândouă capetele. Tonajul lor e de 70 t. şi încărcate complet, cu pasageri şi bagaje, de 80 t. Numărul locurilor e de 134. Motoarele au 500 c. p., sunt acţionate cu motorină şi funcţionează simultan. Au pornire uşoară şi intră repede în viteză. Intre scheletul metalic şi peretele intern au material izolant contra sgomotului; cu acelaş material sunt prevăzute şi pardoseala şi tavanul. Ferestrele nu se deschid în timpul mersului, aerisirea făcându-se automat. Căldura nu se simte. Au mese demontabile, instalaţie de bar şi cabine de bagaje. Viteza lor maximă e de 120 km. pe oră, iar cea comercială de 100 km. Sunt vopsite în alb.

Călătorii acestor trenuri vor plăti biletul întreg, orice gratuităţi, chiar ale miniştrilor, fiind desfiinţate.

In cea mai săracă regiune

a judeţului Arad, furtuna a făcut ravagii extraordinare

Situaţia nu se poate indrepta prin ajutoare

Arad, 8 Iulie

Cu ocazia vizitei Suveranului în oraşul nostru, în lungul şir al sătenilor veniţi să defileze înaintea M. S. Regelui, populaţia din plasa Hălmagiului a arătat icoana vie a vieţii pline de lipsuri, pe care o duc. Sătenii din satele de câmpie au venit, îmbrăcaţi în haine albe de sărbătoare, cu feţele pline şi vesele, pe care se putea citi belşugul şi traiul bun. Populaţia din plasa Hălmagiului a venit în haine de toate zilele — numai pe acestea le au — pline de urmele unei mizerii ce nu se poate descrie. Hainele rupte şi cârpite, înegrite de portul incontinuu îmbrăcau trupuri slăbite, feţe rupte cu ochii adânciţi în orbite.

Li se citea pe faţă viaţa de lipsuri şi de neajunsuri e care o duc. Ţinutul lor, munţii şi dealurile, au fost despuiate de podoaba lor prin exploatări abuzive şi escesive, astfel că acum nu mai au decât piatră, stâncă şi iarăş piatră.

Pădurile au dispărut şi odată cu ele şi voia bună, posibilitatea de câştig. In locul lor a venit mizeria, acţiunea de normalizare a ploilor îndeplinită de păduri a fost înlocuită prin ploi torenţiale, furtuni puternice şi grindini de o violenţă extraordinară, cari distrug şi ce a mai rămas în urma exploatatorilor inconştienţi ai pădurilor.

Furtunile şi ploile torenţiale, însoţite de grindină, sunt destul de frecvente în această parte a judeţului nostru, însă intensitatea lor nu e întotdeauna aceeaş.

In ultimele zile, asupra regiunei Hălmagiului s'a abătut o furtună puternică, însoţită de grindină a cărei mărime a variat între mărimea boabelor de fasole şi cea a ouălor de porumbei. Ici colo bucăţile de grindină au fost şi mai mare. Furtuna a bântuit mai puternic peste comunele Mustesti şi Secaş, unde grindina s'a aşezat în straturi foarte groase, trebuind ceasuri până să se topească.

In timpul furtunei, puţina recoltă realizată de locuitorii din acest ţinut a fost distrusă. Grindina a căzut cu atâta furie încât a tăiat frunzele pomilor.

Prefectura judeţului, fiind avizată de această nenorocire, a luat măsuri ca sătenii, cari au suferit mai mult pe de urma furtunei, să fie ajutaţi.

Ajutoarele distribuite de oficialităţi au darul că aducă o mângâiere şi un slab ajutor momentan celor loviţi de nenorocire, dar nu soluţionează problema şi nici nu distrug cauzele cari produc nenorociri de felul acestora.

In regiunea Hălmagiului oricâte ajutoare se vor distribui, situaţia nu va fi indreptată până ce nu se va întreprinde o acţiune de reimpădurire a tuturor dealurilor.

Aceasta odată realizată, ploile vor fi reglementate în mod natural, iar populaţia va ajunge din nou la posibilităţile de câştig dinaintea defrişării pădurilor.

Intreprinzându-se această acţiune, în timpul realizării ei, sătenii vor fi aplicaţi la lucrări, ceiace le va da un câştig şi deci un mijloc de traiu.

Ministerul domeniilor şi casa pădurilor trebue să examineze atent această problemă — reîmpădurirea ţinutului Hălmagiului — şi să procedeze de urgenţă la îndeplinirea ei.

Locuitorii de aici au primit multe promisiuni, dar nici o realizare.

Şi nu se poate continua în felul acesta.

—xox○xox—

CONGRESUL PARTIDULUI SOCIALIST FRANCEZ

Marsilia, 10 (Rador). — **Azi dimineaţă s'a deschis la Marsilia congresul partidului socialist (S. F. I. O.) de sub preşedinţia d-lui Blum.**

Cu 3987 de voturi contra 591 s'a adoptat raportul d-lui Moral prin care se aprobă acţiunea fruntaşilor socialişti în ultimul an.

Congresiştii au făcut o entuziastă manifestaţie d-lui Blum.

FILME

In călătoriile de vilegiatură. O doamnă cu trecut dubios întrerupe pe un vecin din repetarea anecdotelor auzite pe la cafenea:

— Vă rog să respectaţi morala... Eu o cunosc foarte bine!

— Ca hoţii pe poliţişti! răspunde călătorul.

Replică n'a mai fost.

— Uite cu ce ochi priveşte tăticu pe ofiţereasa din faţa noastră! şopteşte fetiţa de cinci ani, către frăţior.

— Dar ia priveşte şi pe ofiţer, şi o să vezi cu ce ochi se uită la mămica! îi suflă la ureche băeţaşul mai mare cu un an.

In alt vagon.

— Ce mai ştii despre bunii noştri prieteni, la cari ne-am întâlnit la revelion?

— Ştiu un singur lucru, pe care îmi bat capul să-l pricep şi nu isbutesc.

— Anume?

— Au avut un copil după şase luni dela căsătorie. Ce poate să fie?!

— Una din două: ori că a născut prea de vreme, ori el s'a însurat prea târziu.

Pe banca opusă.

— Şeful avea o jupânească foarte stilată şi drăgălaşă. Iţi făcea plăcere când te servea la masă. De ce-o fi concediat-o?

— Am întâlnit-o ieri din întâmplare şi am întrebat-o. Mi-a spus cu o ingenuitate adorabilă: M'a dat afară conita pentru că aşi fi avut un amorez. Şi vă jur că pentru nimic pe lume n'aş fi consimţit să pun coarne conaşului!

Don Jose

„Proxenetul"

de EMANUIL HAGI MOSCO

Sub îmbrăcămintea unui cuvânt străin, acela de *„proxenet"* socotit mai răsărit, se ascunde durerosul şi bănosul aşa zis negoţ de carne vie. Vechi cât lumea, din când în când răbufneşte, cum s'a întâmplat la Chişinău, unde acum se cercetează activitatea Ecaterinei Ştefanec şi a „colaboratorului" ei Alexandru Hviriuc, cari, ca şi înaintaşii şi urmaşii lor, vor eşi basmale curate şi lăsaţi în voe să ademeniască mai departe... pentru export fete nevârstnice.

Acestor mijlocitori de femei, în vechile legiuiri româneşti li se spunea *hotri* şi nu uşoară li era pedeapsă hărăzită. Hotrul, la cea dintâiu vină era însemnat la nas. La o doua era preumblat gol prin târg şi bătut, iar la a treia, pentru a-i curma pofta să dăinuiască în apucături mârşave, osândit la moarte. Cât privia pe bărbatul (în sensul de soţ) care avea „casă de toleranţă", pravila era tot atât de gingaşă: îi... tăia capul!

Fără îndoială măsuri cam grele, cari astăzi ar răni populaţia oraşelor, dar totuşi dovedind cât de urît era preţuit de bătrâni ademenitorul de fete. In Italia veacului XV-lea „rufianii" bărbaţi sau femei, erau siliţi să poarte o îmbrăcăminte galbenă.

Din cele petrecute la Chişinău, filă ruptă dintre numeroasele pagini ale cărţii prostituţiei, se desprinde, printre altele, vinovata uşurinţă cu care se poate încânta sărmane fiinţe aprige de trai bun, greşit socotit uşor, şi dornice de a scăpa de un cămin, deseori lipsit de orice farmec familial. Vina ticăloşilor, cari, cu miros de copoi, au simţul exploatării unor asemenea stări sufleteşti împovărătoare, este mare, şi din păcate, nicicând pedepsită aşa cum ar trebui.

O altă latură îngrijorătoare a acestei nevoi sociale este — să-i zicem mai domol — înţelegerea dintre ademenitori

Elena Poliacova, „pensionara" casei din Malta, n'avea naţionalitate — părinţii ei nu se înscriseseră cu prilejul unirii Basarabiei — nici paşaport. Ecaterina Ştefanec, *„femeie cu mulţi bani, mi-a scos în câteva zile şi naţionalitatea şi paşaportul"*, mărturiseşte Poliacova.

De altfel acelaş fenomen s'a întâmplat cu înlesnirile făcute Turcilor să părăsească Dobrogea şi cumpărarea pământului lor de către Bulgari. Şi când te gândeşti, câte alergături se cere să facă, şi câte necuviinţe să rabde, unui om fără bani mulţi, dar cu drepturi multe, ca să poată măcar pătrunde la unele autorităţi.

Nu este nevoe să mergi la Malta să cauţi ce este un tratament ruşinos de exploatare. Sunt destule „case" pe întinsul pământului românesc în care sumedenie de fiinţe nenorocite îşi târăsc zilele amărâte.

„Banul n'are mi-

(Continuare în pag. 2-a)